

Geurscore bepaalt deelname saneringsregeling SRV

Tekst: Ir. Fred van den Tempel – Tempel-advies - Lunteren - www.tempeladvies.nl

Beeld: Twan Wiermans

Aankomende zomer kunnen varkenshouders inschrijven op de 'Subsidieregeling sanering varkenshouderijen'. Alweer een saneringsregeling, en ditmaal is er serieus geld voor beschikbaar. Wie aan de voorwaarden voldoet kan rekenen op een financieel verantwoorde bedrijfsbeëindiging. Ook wordt naast geld begeleiding aangeboden door gemeenten. Cruciaal voor deelname is de geurscore van een bedrijf.

De SRV geeft invulling aan het zogenaamde 'saneringsspoor' en komt uit de 200 miljoen euro die het ministerie heeft uitgetrokken voor maatregelen in de intensieve veehouderij. Met het saneringsspoor is 120 miljoen euro gemoed. Naast de saneringsmaatregelen wordt 60 miljoen bestemd voor het 'verduurzamingsspoor', waarbij nieuwe brongerichte maatregelen ter voorkoming van ongewenste emissies zullen worden ontwikkeld. De resterende 20 miljoen is voornamelijk bedoeld voor flankerende maatregelen en uitvoeringskosten.

Doel van de saneringsregeling SRV is het terugdringen van geuroverlast door het definitief en onherroepelijk sluiten van varkenslocaties. Naast vermindering van geuroverlast verwacht het ministerie een aantal positieve neveneffecten: Krimp van de varkensstapel en dienovereenkomstige afname van de productie van mest. Afname van emissies van ammoniak, fijnstof en methaan. Verbetering van het leefklimaat in het buitengebied, niet alleen door afname van emissies maar ook door afname van transportbewegingen, tegengaan van verrommeling en het voorkomen van ondermijning.

Verplichtingen en vergoedingen

Wie in aanmerking komt voor de saneringsregeling moet de productie op de varkenslocatie definitief staken. Dat betekent dat u een aantal stappen moet zetten, zoals het afvoeren van de varkens, het leeghalen van de mestkelders en het laten doorhalen van de varkensrechten. Ook moet u maatregelen treffen om het bedrijf definitief te beëindigen, zoals het laten intrekken van de milieuvergunning, het in gang zetten van een wijziging van het bestemmingsplan en het slopen van de stallen, mestkelders en mestopslagen.

De vergoeding voor de sanering bestaat uit een marktconforme prijs voor de ingeleverde varkensrechten, een vergoeding voor de varkensstallen ter hoogte van de gecorrigeerde vervangingswaarde en een subsidiepercentage van 65 procent. De vervangingswaarde is bepaald op 470 euro per m² voor zowel vleesvarkensstallen als zeugenstallen. Hierop wordt dus gecorrigeerd voor veroudering van de stal.

Algemene criteria SRV

Voor de SRV komen alleen varkenslocaties in aanmerking uit concen-

Categorie	Geurbelasting (OU ₂ /m ³)	Hinder- percentage	Weeg- factor	Aantal geurgevoelige objecten in een straal van 1.000 meter (fictief)	Geurscore per categorie
A	2 tot 3,0	7%	0,07	20	1,40
B	3,0 tot 5,0	10%	0,10	5	0,50
C	5,0 tot 8,0	15%	0,15	3	0,45
D	8,0 tot 14,0	21%	0,21	2	0,42
E	14,0 tot 20,0	28%	0,28	0	0
F	20,0 tot 32,0	36%	0,36	1	0,36
G	32,0 en hoger	40%	0,40	0	0
Geurscore					3,13

Tabel 1. Een voorbeeld van een geurscoreberekening. Het aantal objecten in de omgeving wordt gescoord en vermenigvuldigd met een wegingsfactor. Cumulatief geeft deze berekening een geurscore.

Bedrijven die in aanmerking willen komen voor SRV worden gerangschikt op geuroverlast.

tratiegebieden Zuid en Oost. Het gaat het ministerie niet om het beëindigen van bedrijven, wel om het beëindigen van overlast gevende locaties. De geuroverlast in veedichte gebieden moet afnemen. Een bedrijf met twee locaties kan er dus voor kiezen er één te saneren en door te gaan met de resterende locatie. Voor deelname aan de SRV moeten binnen een straal van één kilometer zich één of meerdere woningen bevinden, waarbij een woning van een andere veehouder niet meetelt. Andere geurgevoelige objecten zoals bijvoorbeeld kantoren of restaurants tellen in het kader van de SRV ook niet mee.

Bij de bepaling van geuroverlast wordt uitgegaan van de geuremissiefactoren voor huisvestingssystemen vanuit de nieuwste RAV-lijst. De emissiegegevens uit de milieuvergunning zijn hierdoor meestal verouderd en niet meer relevant. Er moet een nieuwe geurberekening worden gemaakt. Door de herberekening komen bijvoorbeeld bedrijven met een gecombineerde luchtwasser soms in aanmerking omdat de geuremissiefactor daarvan in 2018 is verlaagd. Deze bedrijven waren vóór 2018 op papier niet overlast gevend, na 2018 vaak wel.

Gezien de algemene criteria zijn er waarschijnlijk veel meer varkensbedrijven die in principe in aanmerking komen dan er subsidiegeld is. Het ministerie heeft daarom een selectiemethode ontwikkeld op basis waarvan ze maximaal rendement denkt te krijgen van elke geïnvesteerde subsidie-euro.

Geurberekeningsmodel V-Stacks

Het computermodel V-Stacks berekent de geurbelasting op omwonenden. Het model is te downloaden vanaf de website van Infomil en op iedere computer te gebruiken. Op de Infomil-site is ook een gebruikershandleiding te vinden. Als invoerparameters moeten de X- en Y-coördinaten van de nabijgelegen geurgevoelige locaties (woningen) worden ingevoerd. Daarna moeten de coördinaten van de emissiepunten van het varkensbedrijf worden ingegeven. Per emissiepunt moet daarbij worden aangegeven hoeveel de geurremissie bedraagt. Dit hangt af van het aantal varkens, de diercategorie en het toegepaste huisvestingssysteem. Ook moet worden ingevoerd wat de uitstoothoogte van de stallucht is, de gemiddelde gebouwhoogte, de gemiddelde diameter van de ventilatoren en de uitreesnelheid van de lucht.

De uitkomst van de berekening is de hoeveelheid geurbelasting op de ingevoerde woningen. Als de van toepassing zijnde

geurnorm wordt ingevoerd blijkt uit de rode kleur dat de norm wordt overschreden (zie tabel 2).

Gegenereerd op: 2-05-2019 met V-STACKS Vergunning versie 2010 (c) KEMA Nederland B.V.

Naam van de berekening: Voorbeeld varkensbedrijf
 Gemaakt op: 2-05-2019 10:09:55
 Rekestijd: 0:00:01
 Naam van het bedrijf: Varkensbedrijf

Berekende ruwheid: 0,64 m
 Meteo station: Eindhoven

Brongegevens:

Volgnr	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Ultr. snelh.	E-Aanvraag
1	Zeugenstal	151 100	409 900	8,0	6,0	0,50	4,00	123 456
2	Biggenstal	150 890	409 800	6,0	5,0	0,50	4,00	96 765
3	Vleesvarkensstal	150 700	410 320	8,0	5,0	2,1	6,20	111 222

Geur gevoelige locaties:

Volgnummer	GGLID	X coördinaat	Y coördinaat	Geurnorm	Geurbelasting
4	Woning 1	150 240	410 786	4,5	5,8
5	Woning 2	149 750	410 711	4,5	9,3
6	Woning 3	151 250	410 899	4,5	4,7

Tabel 2

Deze methode borduurt voort op de eerdere saneringssubsidie, de Regeling omgevingskwaliteit (ROK). Het draait daarbij om de 'geurscore'

Geurscore is cruciaal

Van alle varkensbedrijven die zich inschrijven op de SRV wordt de geurscore berekend. Vervolgens worden de bedrijven gerangschikt naar deze score, waarbij degene met de hoogste geurscore het eerst in aanmerking voor sanering komt. De berekening van de geurscore is redelijk complex. Hiervoor wordt het computermodel V-Stacks gebruikt dat ook bij vergunningverleningen als toetsingsinstrument bepalend is. V-Stacks berekent de geurbelasting op naastgelegen geurgevoelige objecten zoals woningen. De uitkomst is het aantal 'odeureenheden' waaraan een woning wordt blootgesteld en vormt een objectieve maat voor de geurhinder. Zie ook het kader.

Het ministerie heeft een selectiemethode ontwikkeld op basis waarvan ze maximaal rendement denkt te krijgen van elke geïnvesteerde subsidie-euro. Deze methode borduurt voort op de eerdere saneringssubsidie, de Regeling omgevingskwaliteit (ROK). Het draait daarbij om de 'geurscore'.

Maar hiermee zijn we er nog niet. Want ook het aantal woningen dat een bepaalde geurbelasting ondervindt, wordt meegenomen in de geurscore. Een woning met geurbelasting levert minder geurscore op dan meerdere overbelaste woningen. Het is ook logisch dat het ministerie liever meerdere overbelastingen in één keer oplost, dat kost minder subsidiegeld. Al met al leidt dit tot tabel 1. Hierin wordt een fictief voorbeeld uitgerekend met 31 woningen binnen 1 kilometer van het bedrijf. De totale geurscore is het resultaat van de geurbelastingen, het hinderpercentage en het aantal woningen binnen de straal van één kilometer. Voor elke woning is dus de geurbelasting berekend.

Drempel geurscore

Een subsidieaanvraag voor de SRV wordt alleen in behandeling genomen als de geurscore minimaal 0,4 bedraagt. Dit betreft dan bijvoorbeeld vier woningen met geurbelasting van 4 odeureenheden of één woning met geurbelasting van 32 odeureenheden.

Aan een bepaalde geurbelasting wordt een hinderpercentage gekoppeld. Deze is afkomstig uit een bestaande tabel behorend bij de Wet Geurhinder en Veehouderij. Hoe hoger de geurbelasting, hoe hoger het hinderpercentage omwonenden. Het hinderpercentage bepaalt vervolgens de weegfactor voor de geurscore. Een zwaar met geur belaste woning weegt hierdoor zwaarder mee in de geurscore dan een lichter belaste woning.

Deze drempel zal ervoor zorgen dat veel varkensbedrijven niet kunnen inschrijven. Maar dit zou dan ook waarschijnlijk geen nut hebben gehad want de verwachting van het ministerie is dat de drempel voor deelname een stuk boven de geurscore van 0,4 ligt. Maar niemand weet waar precies de geurscore-grens voor deelname komt te liggen. Dit zal pas blijken als alle inschrijvers zijn beoordeeld.